

“IK HEB GEEN BAAN, IK HEB EEN BESTAAN!”

Nicolas Mansfield,
directeur Nederlandse Reisopera

Al 28 jaar woont en werkt Nicolas Mansfield in Nederland. Eind jaren tachtig

vertrok hij uit het benauwde Engeland van Margaret Thatcher. “Mijn komst naar Nederland betekende voor mij het begin van een prachtige reis. Het was niet alleen een vlucht, maar ook de wil om te ontdekken. Je kunt jezelf als jong persoon geen groter geschenk geven dan je onderdompelen in iets onbekends.” Nicolas voelt zich thuis in Nederland en ook in Twente. “Ik vind Twente prachtig vanwege de ruimte, je kunt hier ademen. Het is een geweldige omgeving om in te produceren. Onze buitenlandse gasten zijn altijd zeer blij om in Twente te zijn vanwege de rust, dat ze zich kunnen concentreren op hun werk.”

Nederlands staatsburger

Afgelopen zomer verruilde Nicolas zijn Britse nationaliteit voor de Nederlandse.

“Mijn onderbuikgevoel vertelde mij de dag na de Brexit, dat ik mijn lange tijd in Nederland moest bezegelen met het aanvragen van een Nederlands paspoort. Dat had met een gevoel van rechtvaardigheid te maken, omdat ik mij meer Europeaan voel dan Brit.”

In 2013 werd Nicolas artistiek en algemeen directeur van de Reisopera, nadat in 2012 de jaarlijkse subsidie van € 8,5 miljoen was teruggebracht naar € 3,5 miljoen. “Het was een uitdagende tijd. Men heeft vaak gevraagd: waarom doe je het in godsnaam? Ik vind iedereen in Nederland heeft recht op toegang tot kwaliteitscultuur. Het is belangrijk dat Twente en Overijssel een rijke culturele infrastructuur hebben en houden. Als je

Nicolas Mansfield

De Nederlandse Reisopera is gevestigd in Enschede in een voormalige textielfabriek. Nicolas Mansfield leidt me rond. Een gigantische ruimte voor de opslag van decorstukken. De zagerij, decors die in elkaar gezet en geverfd worden. Eindeloze rijen schoenen in alle kleuren en maten. Jassen, jurken, pruiken, hoeden, de gekste attributen. Het naaiatelier, repetitielokalen, maquettes van alle voorstellingen. Terwijl ik mijn ogen uitkijk, vertelt Nicolas: “Opera is een prachtige kunstvorm, die in staat is om mensenlevens te veranderen, te ontroeren, andere inzichten te geven. Je hebt een idee voor een productie en elke keer vul je dat helemaal vanaf nul in, elke keer weer opnieuw bouw je een huis!”

Ariadne Auf Naxos

Tristan und Isolde

Meezing Messiah

alleen maar in Amsterdam naar de opera kunt gaan, dan heb je geen andere keuze dan een kaartje te kopen voor € 100,-. Bij ons kun je naar de opera voor € 40,-. Wij brengen opera naar de mensen toe. Tristan en Isolde, hoe vaak komt zo'n opera naar Zwolle of naar Maastricht? Geweldig dat we dat kunnen doen!"

Ondanks de forse bezuinigingen slaagde Nicolas erin om grote successen te boeken. Maar liefst drie keer werd een productie uitgeroepen tot opera van het jaar en de bezoekersaantallen stegen met 300%. Hij kan boos worden als mensen hem beschuldigen van elitair gedoe: "Iemand die tegen mij zegt dat opera voor de elite is krijgt een goed gesprek. Wij maken laagdrempelige opera's, die goedkoop zijn, die actuele thema's hebben. Daarmee proberen we mensen te raken

met de schoonheid van kunst. Mensen mogen naar onze voorstelling komen in een t-shirt, er is helemaal niets elitairs aan de Nederlandse Reisopera."

Reflectie op de wereld

Niet alleen toegankelijkheid is belangrijk, de waarde van cultuur lijkt groter dan ooit. "Op dit moment reizen wij met Don Giovanni door het land. Don Giovanni is een schurk, binnen de eerste 20 minuten vinden een moord en een verkrachting plaats. Maar de thematiek is dat Don Giovanni alleen zijn gang kan gaan omdat iedereen om hem heen het gedooft. Het is een beetje de samenleving waarin we terecht lijken te komen, we staan erbij en we kijken ernaar. Ik ben als mens betrekkelijk uitgesproken over wat ik vind. Ik vind het mijn taak om opera's te produceren die niet belerend zijn, maar wel

mensen in de gelegenheid stellen om te reflecteren op de wereld waarin wij leven."

Nicolas ziet ook het verbindende effect dat uitgaat van gezamenlijke cultuurbeleving. "Onze voorstellingen zijn heel goed bezocht, dat heeft niet alleen met de voorstelling te maken, maar ook met de kracht van gezamenlijkheid, zoals bij de MeezingMessiah die ik elk jaar dirigeer. Vroeger gingen mensen naar de kerk om samen te zijn. Nu komen ze met 1400 man bij elkaar in Carré om samen te zingen."

Luistert hij zelf veel naar opera? "Ik ga vaak naar de opera, ook in het buitenland, maar ik ben niet iemand die op zondagmiddag alleen maar naar opera luistert. Ik luister graag naar de Pet Shop Boys, sinds mijn tienerjaren ben ik een groot fan", zegt Nicolas lachend "en naar Rufus Wainwright."

Gevoelig voor onrecht

De bevlogenheid en passie die Nicolas aan alle kanten uitstraalt betreffen niet alleen de liefde voor cultuur en opera in het bijzonder, zijn sociale betrokkenheid is eveneens groot. Na het zien van een tv documentaire eind vorig jaar over een Syrische danser, kwam hij direct in actie. "Als ik daar een prachtige jonge danser in Syrië zie, die op de puinhopen van de oorlog danst en alles verloren is. Hij

heeft nog de sleutels van zijn oude deur, maar het huis is er niet meer. En dan nog met zoveel passie en kracht zijn kunstvorm uitoefent, terwijl hij daarom zelfs met de dood bedreigd wordt. Dan heb ik geen keuze. Er zat zo'n verlangen in zijn verhaal, zo'n noodzaak tot een toekomst". Samen met Ted Brandsen, directeur van het Nationale Ballet, zorgde Nicolas ervoor dat Ahmad Joudeh een visum kreeg en naar Nederland kon komen voor een dansopleiding. "Ik ben heel gevoelig voor onrecht, als je je realiseert dat je iets kunt doen, dan doe je dat!" ■

Alle producties van de Nederlandse Reisopera gaan in première in het Wilminktheater in Enschede.

- zaterdag 30 september 2017: La traviata (Verdi)
- vrijdag 26 januari 2018: Siroe, Re di Persia (Hasse)
- vrijdag 20 april 2018: Der fliegende Holländer (Wagner)

Voor de zangliefhebbers: op zaterdag 9 december kunt u meezingen bij de derde editie van de MeezingMessiah in Carré! Kijk voor meer info en tickets op www.reisopera.nl